

۱۹۱
۹۷/۹/۱۲

حق الناس

دکتر سید محمد کدبني هاشمي

www.ketab.ir

سرشناسه: بنی‌هاشمی، سید محمد، ۱۳۳۹
عنوان و نام پدیدآور: حق الناس / سید محمد بنی‌هاشمی
مشخصات نشر: تهران: مرکز فرهنگی انتشاراتی منیر، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری: ۱۶۰ ص
شابک: ۵-۶۵۲-۵۳۹-۹۶۴-۹۷۸
وضعیت فهرست‌نویسی: فیا.
موضوع: حقوق بشر، جنبه‌های مذهبی، اسلام.
رده‌بندی کنگره: ۷ ۱۳۹۷ ح ۹۳ ب ۱ / ۲۳۰ BP
رده‌بندی دیویی: ۴۸۳۴ / ۲۹۷
شماره‌ی کتابشناسی ملی: ۵۲۸۴۸۵۴

شابک ۵-۶۵۲-۵۳۹-۹۶۴-۹۷۸ ۵-۶۵۲-۵۳۹-۹۶۴-۹۷۸ ISBN 978-964-539-117-5

حق الناس

سید محمد بنی‌هاشمی

ناشر: مرکز فرهنگی انتشاراتی منیر

نوبت چاپ: اول / ۱۳۹۷

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

صفحه‌آرایی: مشکاة

چاپ: بهمن

اینستاگرام:
monir_publisher

تهران، خیابان مجاهدین، چهارراه ابردار، ساختمان پزشکان، واحد ۹
تلفن و فاکس: ۷۷۵۲۱۸۳۶ (خط ۶)

پست الکترونیک:
info@monir.com

کانال تلگرام:
telegram.me/monirpub

فهرست مطالب

۱۱	پیشگفتار
۱۵	مجلس اول
۱۵	مقدمه
۱۶	انواع گناهان
۱۷	گناهان بخشودنی
۱۸	بلا و مصیبت دنیا: عقوبت گناهان
۲۱	مصائب دنیوی معصومین علیهم السلام : اسباب ترفیع مقام
۲۱	گناهان نابخشودنی
۲۲	شایستگی ترس از گناه
۲۶	ذکر فضائل حضرت فاطمه علیها السلام
۲۶	وجه تسمیه‌ی حضرت زهرا علیها السلام
۲۹	ذکر مصیبت حضرت زهرا علیها السلام
۳۳	مجلس دوم
۳۳	مقدمه

۳۴	مفهوم ظلم و صاحبان اصلی حق
۳۶	دیگر صاحبان حق
۳۷	حق ظالم بر مظلوم
۳۹	انواع ظلم در کلام مولا (ع)
۴۰	شرک: ظلم غیر قابل بخشش
۴۱	اعتراف به بندگی، حتی در حین معصیت
۴۲	ظلم بخشودنی
۴۴	گناه بخود و عقوبت دنیوی
۴۵	احیاء گناه توبه
۴۷	البلاء لولا
۴۹	ذکر مصیبت حضرت زین العابدین (ع)
۵۳	مجلس سوم
۵۳	مقدمه
۵۵	گناه نابخشودنی
۵۶	معنای «کَفَّ بِكَفِّ»
۵۸	حق الناس و حکم وضعی ضمان
۵۹	حق الناس در دستگاه عدل الهی
۶۰	مصادیق کلی حق الناس
۶۱	حق فقیر بر غنی
۶۳	تهمت، سوءظن و استخفاف مؤمن
۶۵	رعایت آبروی شاگرد توسط معلم
۶۸	ذکر مصیبت حضرت صدیقه (ع)
۷۱	مجلس چهارم
۷۱	مقدمه

۷۲	شرایط پذیرش توبه
۷۴	حقّ النَّاس: رها نمی‌شود
۷۵	کوچک شمردن حقّ النَّاس
۷۶	رواج و عادی شدن غیبت
۷۸	اشاعه‌ی فحشاء
۷۹	فاصله‌ی بین حقّ و باطل
۸۱	نکبت: در عرض ناسزا به امام علیه السلام
۸۲	عکس‌العمل معصومین علیهم السلام در برابر غیبت
۸۴	غیبت: عامل خروج از ولایت خدا
۸۶	ذکر مصیبت صدیقه‌ی طاهره علیها السلام
۹۱	مجلس پنجم
۹۱	مقدمه
۹۳	مصادیقی از حقّ النَّاس
۹۴	لزوم پرهیز از قضاوت‌های استنباطی
۹۵	عذرتراشی برای عیب برادر مؤمن
۹۶	داستان حضرت یعقوب علیه السلام
۹۸	سید حاجت‌مند و آیه الله وحید خراسانی
۹۹	حساسیت معصومین علیهم السلام نسبت به اعمال شیعیان
۱۰۲	داستان مفضل بن عمر
۱۰۴	خوف و رجاء برای آمرزش گناه
۱۰۷	داستان شیخ حسن کاظمینی
۱۱۰	ذکر مصیبت حضرت صدیقه‌ی طاهره علیها السلام
۱۱۵	مجلس ششم
۱۱۵	مقدمه

۱۱۶	ردّ مظالم
۱۱۷	حق الناس در پذیرش مسؤولیت‌ها
۱۱۹	حق الناس در امور تربیتی
۱۲۰	حق الناس در مورد زیردستان
۱۲۱	حق الناس در سخنرانی
۱۲۲	حق الناس در حفظ آبروی دیگران
۱۲۳	بهترین ورع: اجتناب از محارم
۱۲۳	عقاب غیبت‌کننده
۱۲۳	غیبت علّ سفیهانه
۱۲۴	حق الناس: اُهانت نکردن به مردم
۱۲۵	حق الناس بر قاضی
۱۲۸	ذکر مصیبت مادر سادات علیهم‌السلام
۱۳۱	مجلس هفتم
۱۳۱	مروری بر بحث‌های پیشین
۱۳۲	پرهیز از انتشار برداشت‌های شخصی در مورد دیگران
۱۳۵	سوءظن در کلام معصوم علیه‌السلام
۱۳۶	عاقبت تضییع حق دیگران در قیامت
۱۳۸	دعای امام علیه‌السلام در حق اُمت
۱۳۹	فدائیان امام علیه‌السلام
۱۴۰	مبادله‌ی حسنات و سیئات
۱۴۱	اشاعه‌ی فحشاء
۱۴۴	ریزینی دستگاه عدل الهی
۱۴۵	ذکر مصیبت
۱۵۱	فهرست منابع

پیشگفتار

خدای متعال می‌فرماید:

إِنَّ رَبَّنَا لَبَاسٌ رَّصَادٌ^۱

همانا پروردگار، در زمین ماه است.

حضرت امام جعفر صادق (ع) در بیان «رصاد» فرمودند:

الرَّصَادُ قَنْطَرَةٌ عَلَى الصِّرَاطِ لَا يَجُوزُهَا عَبْدٌ بِمَظْلَمَةٍ^۲.

مرصاد پلی بر روی صراط است که هیچ بنده‌ای با حقی که از

دیگران بر گردنش است، از آن عبور نمی‌کند.

خداوند متعال که پروردگار عالمیان و صاحب اختیار مطلق

مخلوقات است، برای بندگانش حقوقی بر گردن یکدیگر قرار داده که

همگان باید حرمت آن را حفظ کنند. اما از آن جا که دنیا دار، متعین و

تکلیف است نه دار مجازات و مکافات، بسیاری از حقوق بندگان خدا

در این جا پایمال می‌گردد و امکان احقاق حق مظلومان وجود ندارد.

۱. الفجر / ۱۴.

۲. بحار الانوار / ۸ / ۶۴.

بیشتر ستم دیدگان توانایی ستاندن حقوق پایمال شده‌ی خود را از ستمکاران ندارند.

در اسلام به سه قلمرو از حقوق انسان‌ها، اهمّیت ویژه داده شده که عبارتند از: اموال، نفوس (جان‌ها) و أعراض (آبروها). تجاوز به این حقوق، گناه سنگین شمرده شده و خداوند در دفاع از بندگان مظلومش، بسیار سخت‌گیری خواهد نمود. مظلومانی که در دنیا قدرت دفاع از خود را ندارند، باید مطمئن باشند که پروردگارشان در اتمام حقّ آن‌ها ذره‌ای مسامحه نخواهد کرد و تا وقتی خود آن‌ها رضایت ندهد، خدا از ظالمان نخواهد گذشت.

قرآن کریم که جایگاه خداوند را در کمین‌گاه (مرصاد) دانسته است، به همین عنایت الهی نسبت به مظلومان اشاره دارد به گونه‌ای که هیچ ظالمی با وجود حقّی که در دستش دارد، اجازه‌ی عبور از صراط و دخول در بهشت را پیدا نمی‌کنند. باهمه‌ی اهمّیتی که در اسلام به رعایت «حقّ الناس» داده شده، متأسفانه شاهد بی‌مبالاتی فراوانی در این امر از جانب مؤمنان و افراد متدین هستیم. کسانی هم که تا حدودی اهل رعایت «حقّ الناس» هستند، بیشتر در مورد مسوولان دیگران چنین توجّهی دارند. در مورد «نفوس» در مقایسه با اموال، این توجّه کمتر صورت می‌گیرد و با کمال تأسف می‌بینیم که در خصوص «أعراض» یعنی آبروی افراد، «حقّ الناس» یا اصلاً رعایت نمی‌شود و یا افراد بسیار معدودی اهل رعایت آن هستند.

کتاب حاضر، بیشتر برای توجّه دادن به همین قلمرو (آبروی مؤمنان) از حقّ الناس، آماده شده تا ان شاء الله قدمی مؤثر در جهت رعایت بیشتر در این حوزه باشد. محتوای کتاب در زمستان سال ۱۳۹۷

به مناسبت ایام فاطمیّه‌ی اوّل و دوم سال ۱۴۳۹ هجری قمری در
مجالس عزای حضرت صدّیقه‌ی طاهره علیها السلام ایراد شده و اکنون با همت
برخی از دوستان آن یگانه‌ی هستی در قالب هفت مجلس ارائه
می‌گردد. امید آن‌که دستگیری مادرمان شامل حال همه‌ی عزیزان
خواننده بشود و مطالعه‌ی این کتاب همه‌ی ما را با تکالیف الهی خود
بیش از گذشته آشنا نماید.

سید محمّد بنی‌هاشمی

رمضان المبارک ۱۴۳۹

خرداد ماه ۱۳۹۷